

KONFERENCIJOS

„KOMUNISTINĖ IDEOLOGIJA IR JOS PRAKTIKA VAKAR IR ŠIANDIEN. LIETUVOS SOVIETINĖS OKUPACIJOS ISTORINIS, MORALINIS IR TEISINIS ĮVERTINIMAS“

NUTARIMAS

DĖL KREIPIMOSI Į LIETUVOS RESPUBLIKOS INSTITUCIJAS DĖL LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS VEIKLOS IR SUSIJUSIŲ ASMENŲ VIETOS TEISINĖJE SISTEMOJE NUSTATYMO, ĮSTATYMO DĖL „DRAUDIMO PROPAGUOTI TOTALITARINIUS, AUTORITARINIUS REŽIMUS IR JŲ IDEOLOGIJAS“ SKLANDAUS ĮGYVENDINIMO IR SUTARTIES DĖL ES VEIKIMO PAPILDYMO

2023 m. kovo 13 d.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimui
Lietuvos Respublikos Vyriausybei
Lietuvos savivaldybių asociacijai

Š. m. kovo 13 dieną Lietuvos Respublikos Seime įvyko Konferencija „Komunistinė ideologija ir jos praktika vakar ir šiaudien. Lietuvos sovietinės okupacijos istorinis, moralinis ir teisinis įvertinimas“. Konferencijos dalyviai vienbalsiai n u t a r ė, kad

1. Lietuvos komunistų partija sovietinės okupacijos laikotarpiu (1940-1941 m. ir 1944-1990 m.) šalyje įtvirtino diktatūrą, kaip paklusni ir iniciatyvi Sovietų Sąjungos komunistų partijos valios reiškėja ir įgyvendintoja prisidėjo prie totalitarinės okupacinės valdžios vykdyto Tautos ir Lietuvos valstybės genocido, karo nusikaltimų ir nusikaltimų žmogiškumui, įskaitant masines represijas, terorą, baudžiamąsias akcijas, trėmimus, kovotojų už Lietuvos laisvę, taip pat civilių gyventojų naikinimą, režimo priešininkų kalinimą ir kankinimą, kitokį jų persekiojimą, sovietizaciją, okupuotos Lietuvos piliečių ir juridinių asmenų turto nacionalizavimą ir konfiskavimą, prievartinę kolektyvizaciją, prievartinę mobilizaciją į SSRS kariuomenę, ateizaciją, cenzūrą, kultūros ir religijos paminklų naikinimą ir kitokį pagrindinių žmogaus teisių ir laisvių paneigimą,
2. Lietuvos okupaciniu periodu veikę Lietuvos komunistų partijos ir su ja susiję antivalstybiniai veikėjai įvairialypiai kolaboravo su okupacine valdžia, palaikė ir, atskirais atvejais stiprino, totalitarinį terorą prieš Lietuvos piliečius ir besąlygiškai vykdė totalitarinio režimo nurodymus,

3. Sovietinio okupacinio režimo padaryti nusikaltimai tarptautinės teisės požiūriu privalo būti prilyginami Trečiojo Reicho nacionalsocialistų vykdytam Lietuvos gyventojų fiziniam ir dvasiniam genocidui,
4. Lietuvos komunistų partija turi būti pripažinta nusikalstama organizacija, 1940–1941 metais ir 1944–1990 metais SSRS okupuotoje Lietuvos Respublikoje įtvirtinusi diktatūrą, veikusi kaip paklusni ir iniciatyvi Sovietų Sąjungos komunistų partijos valios reiškėja ir įgyvendintoja.

Konferencija kreipiasi į Lietuvos Respublikos Seimą, Lietuvos Respublikos Vyriausybę ir Lietuvos savivaldybių asociaciją ir vienbalsiai r e i k a l a u j a, kad

1. Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis 2017 metais Seimo priimta rezoliucija „Dėl Lietuvos komunistų partijos nusikalstamos veiklos įvertinimo“ priimtų įstatymą, kuriuo Lietuvos komunistų partija būtų pripažinta nusikalstama organizacija,
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė dėtų pastangas Europos Sąjungos lygmenyje, kad būtų papildyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 83 straipsnio I dalis, kuria remiantis būtų sukurtas precedentas totalitarinių režimų nusikaltimus, įskaitant SSRS genocidą prieš Baltijos valstybes ir Vidurio Europos regiono gyventojus, visuotinai pripažinti Europos Tautų fiziniu ir dvasiniu naikinimu, genocidu ir už tokius nusikalstamus veiksmus būtų taikomos tarptautinės sankcijos, o už padarytą žalą valstybėms ir jų gyventojams būtų atlyginta,
3. Lietuvos savivaldų asociacija aktyviai prisidėtų prie 2022 m. Seimo Rudens sesijoje priimto ir nuo š. m. gegužės 1 d. įsigaliosiančio įstatymo dėl „Draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas“ įstatymo įgyvendinimo, užtikrinant skaidrą Lietuvos Respublikos savivaldybių informacijos dėl totalitarinius ir autoritarinius režimus propaguojančių viešųjų objektų savivaldybių teritorijose pateikimą Lietuvos Gyventojų Genocido ir Rezistencijos Tyrimų centrui (LGGRTC) pagal Įstatymo 8 straipsnį.